

Stanovisko Partnerství pro vzdělávání 2030+ k podpoře wellbeingu v revidovaných rámcových vzdělávacích programech

Partnerství pro vzdělávání 2030+ v souladu s hlavními cíli Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ (dále Strategie 2030+) podporuje, aby formální vzdělávání v synergii se vzděláváním zájmovým a neformálním usilovalo o rozvoj přenositelných kompetencí potřebných pro aktivní osobní, občanský a profesní život.

Významnou podmínkou, která umožní naplnit hlavní cíle Strategie 2030+, tedy snížení nerovností a zlepšení kompetencí žáků, respektive jejich vzdělávacích výsledků ve spektru, v jakém jsou popsány Školským zákonem¹ a kurikulárními dokumenty, je **podpůrné vzdělávací prostředí a příznivé klima ve školách. Proto je nezbytné, aby byl ve školách cíleně a strategicky podporován wellbeing² žáků a pracovníků škol.**

Shodně se Strategií 2030+ považujeme **za možné rámcové východisko kurikulární reformy Klíčové kompetence pro celoživotní učení doporučené Radou Evropské unie**, kde se rozvoj kompetencí pro wellbeing promítá do více definovaných kompetencí, nejvíce však do kompetence personální, sociální a k učení. Je však také vhodné tento kompetenční rámec doplňovat a rozvíjet.

V souvislosti s přípravou nového kurikula Partnerství pro vzdělávání 2030+ doporučuje³:

- 1/** Integrovat kompetence pro wellbeing do klíčových kompetencí RVP, k jejichž rozvoji by mělo vzdělávání vést.
- 2/** Zahrnout do nového kurikula systematicčnost v přístupu k rozvoji wellbeingu žáků zajištěním
 - podpory wellbeingu žáků ve vymezení základních podmínek vzdělávání, aby bylo ve školách vytvářeno bezpečné a přijímající prostředí naplňující základní potřeby všech žáků a umožňovalo dosahovat jejich osobního vzdělávacího maxima,
 - cílené podpory dosahování vzdělávacích výsledků v oblasti wellbeingu do vzdělávacího obsahu v konkrétní vzdělávací oblasti, respektive vzdělávacích oborech, bude-li podle nich kurikulum nadále členěno,
 - vodítek pro podporu dosahování vzdělávacích výsledků v oblasti wellbeingu i v dalších vzdělávacích oblastech, respektive oborech (uplatňování metod a aktivit podporujících autonomii, odpovědné rozhodování, participaci, kooperaci atd.).

¹ Srov. např. ust. § 2 Zásady a cíle vzdělávání, nebo §22b Povinnosti pedagogických pracovníků.

² Definice wellbeingu ve vzdělávání formulovaná Partnerstvím pro vzdělávání 2030+ je uvedena v příloze.

³ Doporučení vychází ze studia dostupných domácích a zahraničních materiálů, analýz, interních průzkumů a studijních cest realizovaných odbornou pracovní skupinou Wellbeing a materiálů vytvořených pro Partnerství 2030+.

- 3 / Do celého RVP ZV integrovat podporu digitálního wellbeingu s důrazem na rozvoj dovednosti optimalizovat využívání digitálních zařízení k osobnímu růstu, digitálnímu občanství a rozvoji tvořivého myšlení (blíže viz [Digitální kompetence pro wellbeing](#)).
- 4 / K pojetí vzdělávacího obsahu přistupovat tak, aby umožňoval všem žákům rozvíjet jejich individuální talenty a zájmy a podporoval autonomii v učení.
- 5 / Pokud dojde k rozlišení na jádrový a rozvíjející vzdělávací obsah, zajistit, aby kompetence pro wellbeing byly součástí jádrového vzdělávacího obsahu, a dále zajistit, aby žádní žáci nebyli z přístupu k rozvíjejícímu vzdělávacímu obsahu a priori vylučováni.
- 6 / V kontextu revize RVP je třeba přehodnotit smysl jednotné přijímací zkoušky ke vzdělávání na střední škole, a pokud JPZ v systému zůstane, tak zajistit, aby ověřovala primárně kompetence. Bude-li rozlišen jádrový a rozvíjející vzdělávací obsah, musí JPZ vycházet pouze z jádrového.
- 7 / Proměnit učební materiály a jejich využívání tak, aby podporovaly individualizaci výuky a autonomii žáků v učení a zaměřovaly se na rozvoj kompetencí. Ve výsledku by měly být součástí komplexního ekosystému, ve kterém budou žákovi nabízeny učební materiály a primární zdroje informací, včetně digitálních, na základě průběžné analýzy jeho učebních pokroků. Zajistit, aby byla příprava pro efektivní práci s učebními materiály a zpětnovazebními systémy zahrnuta do přípravného a dalšího vzdělávání učitelů.
- 8 / Vytvořit systémové podmínky na ZŠ a SŠ pro podporu wellbeingu žáků formou třídnických hodin, případně dalších forem podpory třídních, respektive školních kolektivů.
- 9 / Vytvořit podmínky pro podporu wellbeingu žáků v zařízeních zájmového vzdělávání (zejména školních družin, které zpracovávají školní vzdělávací programy).
- 10 / Vytvořit prostor pro realizaci aktivit propojujících formální a neformální vzdělávání, podporujících osobnostní rozvoj všech žáků.

Odborná pracovní skupina Wellbeing Partnerství pro vzdělávání 2030+ nabízí Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy a Národnímu pedagogickému institutu spolupráci při přípravě podkladů pro úpravu kurikula v oblasti podpory wellbeingu. Pracovní skupina dále nabízí spolupráci prostřednictvím vytvoření ukázkových metodických materiálů, které představí, jak lze podporu dosahování vzdělávacích výsledků v oblasti wellbeingu integrovat do všech vzdělávacích oblastí, respektive oborů formou komplexních úloh, mezipředmětových vztahů a nabídky takových metod a forem práce, které k wellbeingu žáků přispívají. Nabídne také metodickou podporu v oblasti plánování, realizace a autoevaluace podpory wellbeingu žáků a pracovníků škol.

www.partnerstvi2030.cz

Výstupy Partnerství pro vzdělávání 2030+ zaměřené na wellbeing ve vzdělávání

[Jak zlepšovat učení, wellbeing a rovné šance žáků v ČR prostřednictvím středního článku a dalších opatření](#)

[Oblasti podpory wellbeingu ve škole](#)

Wellbeing

Wellbeing je stav, ve kterém můžeme v podporujícím a podnětném prostředí plně rozvíjet svůj fyzický, kognitivní, emocionální, sociální a duchovní potenciál a žít spolu s ostatními plnohodnotný a spokojený život.

Oblasti wellbeingu:

Fyzická oblast

Souvisí s fyzickým zdravím a bezpečím a je ovlivněna fyzickou aktivitou, zdravým stravováním, spánkovým režimem a uvědomělou volbou zdravého životního stylu a prostředí.

Kognitivní oblast

Souvisí se schopnostmi kritického myšlení, řešení problémů a kreativity. Odráží se ve způsobu zpracování informací, vytváření úsudků a také v motivaci a vytrvalosti k úspěšnému dosahování stanovených cílů.

Emocionální oblast

Souvisí s kladným vnímáním sebe sama, rozpoznáváním emocí a seberegulací. Odráží se ve schopnosti důvěry v sebe i druhé a v odolnosti umožňující zvládat nepříznivé situace.

Sociální oblast

Souvisí se schopnostmi empatie, pocitem sounáležitosti, navazováním a udržováním vztahů a spolupráce s ostatními a komunikačními dovednostmi.

Duchovní oblast

Souvisí s poznáváním a naplňováním smyslu naší existence, hodnotami a etickými principy.